

זרקור: זנות בקרב נוער להט"בי – היבטים חברתיים ומשפטיים והתמודדות עם התופעה בעשור האחרון בישראל

מאת

רעות גיא*

"מה את חושבת שקמתי בבוקר יום אחד ורציתי להיות נער להשכרה... קרו לי לפחות אלף ואחד דברים שונים שהביאו אותי למצב הזה... את רוצה לעזור לי? אז אני צריך לפחות אלף ואחד דברים שונים" (ב', נער בזנות).

א. מבוא

נתוני אכיפה זניחים ומדאיגים ושירותי סיוע וטיפול לוקים בחסר,¹ המדירים בפועל אוכלוסיות בזנות מהשירותים הקיימים,² הם רק חלק מהממצאים העולים ממחקרים שנערכו במסגרת המאבק בתופעת הזנות בעשור האחרון. בשנת 1997 התכנסה הוועדה הבין-משרדית, בראשות יהודית קרפ, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה דאז וחברה בוועדת האו"ם לזכויות הילד, אשר בחנה את תופעת הניצול המיני המסחרי בקרב קטינים וקטינות. בסיום עבודתה קבעה הוועדה:

"כשתחגוג מדינת ישראל בשנה הקרובה יובל לקיומה, עליה, על מכלול מוסדותיה הרשמיים, הציבוריים והוולנטריים, לעשות כל מאמץ אפשרי על מנת לעקור את הנגע

* משפטנית, מגשרת ופעילה חברתית לזכויות אדם. מנהלת תחום קצה ונעורות בסיכון בעמותת עלם וחברת הוועד המנהל של מכון תודעה לחקר תופעת הזנות בארץ ובעולם. לשעבר רכזת בית דרור – מרכז חרום לנוער להט"בי בסיכון, התמחתה בלשכת היועץ המשפטי לממשלה במשרד הרווחה. חברת הוועדה למאבק בסחר בנשים ובזנות וכמו כן חברת הצוות הבין-משרדי מטעם משרד המשפטים לבחינת ניצול מיני מסחרי של קטינים וקטינות בישראל.

1 מריה רבינוביץ ניצול מיני מסחרי של קטינים בישראל 2 (הכנסת, מרכז מחקר ומידע, 2013) (להלן: הכנסת "ניצול מיני מסחרי של קטינים בישראל").

2 שם. מדו"ח שהוגש ביום 16.11.2010 על ידי מרכז המחקר והמידע של הכנסת עבור ועדת המשנה למאבק בסחר בנשים, ניתן ללמוד על אכיפה רפה של החוק. מתוכו עולה כי בעשר השנים שנבדקו נפתחו במשטרה שני תיקים בלבד נגד לקוחות של קטינים. שניהם נסגרו, אחד בשל חוסר ראיות והשני בשל חוסר עניין לציבור. נוסף על כך, 3 תיקים שנפתחו בשנים 2000–2009 בגין סרסרות מחמירה בקטין נסגרו: שני תיקים בפרקליטות, ואחד נסגר עקב חוסר עניין לציבור. מתוך 35 התיקים שנפתחו במשטרה בנושא ניצול מיני מסחרי של קטינים בשנים 2000–2009 נסגרו 19, רובם בשל חוסר ראיות וחוסר אשמה. יש להוסיף כי באותן שנים נפתחו במשטרה 69 תיקים בגין "שימוש בגופו של קטין" מתוכם נסגרו כ-30 תיקים.

המחפיר של ניצול מיני מסחרי של קטינים. שיעבוד וניצול מיני של קטינים הוא מהמתועבים שבניצול בני אנוש. תהיה מדינת ישראל בנושא זה מקדימה בחוקיה, בגישתה ובדרך טיפולה בנושא ולא מהססת ופוסחת על הסעיפים, למצער, כמדינות מתקדמות רבות בעולם.³

למרבה הצער, דברי הוועדה רלוונטיים גם היום, כמעט שני עשורים לאחר כתיבתם. אל עולם הזנות של בני הנוער ככלל ובני הנוער הלהט"בים בפרט, נחשפתי לראשונה ולגמרי במקרה כאשר עבדתי ב"בית דרור", מרכז חירום לנוער להט"ב בסיכון ובמשבר.⁴ קשה היה שלא לשים לב למאפיינים הייחודיים של בני נוער אשר הייתה להם מעורבות בזנות ולקושי שלהם ושלחן להיעזר במסגרות הסיוע והטיפול ולעמוד בחוקי המסגרת הפורמליים והבלתי-פורמליים.⁵ בשל הקושי להשתלב במסגרות הממסדיות, רבים מהם עברו ממסגרת למסגרת, או הוצאו מן המסגרות היישר אל הרחוב ללא כל מענה מותאם למצבם. כפי שעולה מדר"ח המחקר⁶ שנערך בשנות ההקמה הראשונות של בית דרור, אחד האיסורים שהוטלו על בני הנוער אשר ביקשו לעצמם מקום מפלט במקום היה "איסור עבודה בזנות". לימים הוסר איסור זה כשהובן שלא ניתן לטפל בבני נוער בזנות אם נאסרת המעורבות בזנות. אך לא די היה בביטול האיסור. נוסף על כך, היה על הצוות ללמוד שיטות התערבות וגישות אנטי-שיפוטיות לזנות על מנת להצליח ולדבר על הזנות עם בני הנוער, על מגוון הרווחים שבה כמו גם על הנזקים. שהרי אם לא היו בה רווחים, היא לא הייתה מצליחה לתפקד כאסטרטגיית הישרדות מוצלחת עבור מאות נערים ונערות מקהילות להט"ב ומחוצה לה. הצורך בקורת גג יציבה חושף את בני הנוער האלו לגורמים מנצלים ופוגעים, אשר בין היתר מדיחים אותם לזנות תמורת כסף או אתגן.

עוד בלט היעדר תיעודה של תופעת הזנות, מיפוייה ומתן הכלים להתמודדות עמה. תופעה זו אפיינה, להערכתי, כ-30% מבני הנוער הפונים לקבלת סיוע מבית דרור, בעיקר בקרב נערים ונערות טרנסג'נדריות.⁷ הזנות לא קיבלה ביטוי בזמן השהות של בני הנוער בבית, אם משום שהם הסתירו אותה כי הפנימו את כללי הבית הפורמליים והלא-פורמליים ואם בשל העובדה שמאפייניהם של בני נוער אלו לא אפשרו להם לשרוד במסגרת, והם נאלצו לעזוב אותה או שמראש לא התקבלו אליה. גם לאחר שאיסור מפורש של מעורבות בזנות הוסר מרשימת האיסורים הפורמלית התעורר קושי להצטרף למסגרות הקיימות בשל איסורים אחרים כגון שימוש בסמים או צריכת אלכוהול ואבדנות, המאפיינים נוער בסיכון ככלל ונוער המעורב בזנות בפרט. הסיבה המרכזית לכך שזנות בקרב בני נוער

3 עמותת עלם דין וחשבון הוועדה לבחינת ניצול מיני מסחרי של קטינים בישראל (1997).

4 בפקוח יחידת האגף לשירותי תיקון במשרד הרווחה – חסות הנוער.

5 חלק מכללי הבית מפורטים באתר בית דרור: <http://bethdror.org/q-and-a/39>. לדוגמה: אסור מגע בין בני הבית, אסור שימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים (סמים ואלכוהול) במשך תקופת השהות בבית, אסורה פגיעה עצמית ואסורה אלימות מכל סוג שהוא. בנוסף, יש כללי מסגרת כגון סדר יום קבוע ויציב הכולל השכמה בשבע בבוקר וכיבוי אורות בשעה 23:00, תורנות יומית בבית ואיסור שימוש בטלפון פרטי בבית.

6 מרים גולן, בתיא פנחס, רונית חיימוב-איילי, שמעון שפירו וטטיאנה זסלבסקי "דרור": מקלט חירום לבני נוער הומו לסביים 4 (2007) www.btl.gov.il/SiteCollectionDocuments/btl/Publications/Mifalim Meuchadim/mifal_111.pdf.

7 שם, בעמ' 29.

היא תופעה חברויה, נעוצה בכך שלאף אחד מן הגורמים המעורבים בה, בני הנוער עצמם, ה"לקוחות"⁸ והגורמים המדיחים לזנות, אין אינטרס לדווח עליה. על מנת לזהות ולאחר את התופעה, יש להשקיע משאבי איתור יצירתיים⁹ ולהצליח לייצר קשר עם בני נוער בזנות אשר באופן טבעי איבדו את אמונם בעולם המבוגרים ובממסד. מעט נכתב על תופעת הזנות בקרב נוער בכלל ונוער להט"בי בפרט בעולם, וכך גם בישראל. מבין המחקרים הבודדים שניתן למצוא על נוער להט"בי המעורב בזנות עולה קשר בין מעורבות בזנות לבין פגיעות מיניות בילדות ובעיקר גילוי עריות.¹⁰ סקר בריאות¹¹ אמריקני אשר התפרסם בשנת 2010 בדק, בין היתר, את המעורבות בזנות בקרב האוכלוסייה הטרנסג'נדרית, ומצא כי שיעור המעורבות בזנות באוכלוסייה זו גבוה פי עשרים וחמישה מאשר באוכלוסייה הסיסג'נדרית.¹² בישראל התפרסמו שני דו"חות מחקר בשנת 2002, אשר עסקו בנתיבים שהובילו צעירות וצעירים להט"בים לזנות. האחד עסק בנערים ובצעירים המוסקסואלים,¹³ והשני – בנערות ובצעירות טרנסג'נדריות.¹⁴

כפי שעולה ממעט המחקרים על זנות בקרב בני נוער, על מנת לזהות ולהבין את התופעה של זנות בקרב בני נוער להט"בים, יש להבין את ההיבטים החברתיים והמשפטיים הרחבים אשר מאפשרים לתופעת הזנות להתרחש באין מפריע.

ברשימה זו אנסה לספק תמונת מצב עדכנית בנוגע להיבטים החברתיים והמשפטיים של תופעת הזנות בקרב קטינים להט"בים בישראל ולעמוד על הניסיונות להתמודדות עם התופעה בעבר ובהווה. ראשית, אעמוד על ממדיה ומאפייניה של תופעת הזנות בקרב בני נוער בכלל, ואתח את המאפיינים הייחודיים של נוער להט"בי המעורב בזנות. בהמשך, אבחן את המעמד המשפטי של מוסד הזנות בעולם בכלל ובישראל בפרט ואת ההגדרה המשפטית של תופעת הזנות בקרב בני נוער. לאחר מכן

- 8 כינוי שגור בקרב המעורבים בזנות למי שצורך מין בתשלום, במקרה של צריכת מין מקטינים צריך לקרוא להם עבריני מין, משום שהם עוברים עברה פלילית.
- 9 Peter Smyth & Arlene Eaton-Erickson, *Making the Connection: Strategies for Working with High-Risk Youth*, in *PASSION FOR ACTION IN CHILD AND FAMILY SERVICES: VOICES FROM THE PRAIRIES* 119 (Sharon Mckay, Don Fuchs & Ivan Brown eds., 2009).
- 10 Thayne D. Stoddard, *Male Prostitution & Equal Protection: An Enforcement Dilemma*, 21 DUKE J. GENDER L. & POL'Y 227 (2013).
- 11 Jaime M. Grant et al., *Injustice at Every Turn: A Report of the National Transgender Discrimination Survey* (2011) available at http://www.thetaskforce.org/static_html/downloads/reports/reports/ntds_full.pdf.
- 12 שאינה טרנסג'נדרית.
- 13 רונית ליכטנטריט ובלהה דוידסון-ערד גברים צעירים העוסקים בזנות: היסטוריית חיים וחוויות עכשוויות – דו"ח מחקר <http://todaango.org.il/wp-content/uploads/2012/12/e6.pdf> (להלן: ליכטנטריט ודוידסון-ערד גברים צעירים העוסקים בזנות).
- 14 רונית ליכטנטריט ובלהה דוידסון-ערד טרנסקסואליות (מגברים לנשים) מתבגרות ובוגרות צעירות: נתיבים המובילים לזנות – דו"ח מחקר (להלן: ליכטנטריט ודוידסון-ערד טרנסקסואליות (מגברים לנשים)) (www.gila-project.com/wp-content/uploads/2014/01/%D7%9E%D7%AA%D7%91%D7%92%D7%A8%D7%95%D7%92%D7%A8%D7%95%D7%AA-%D7%95%D7%91%D7%95%D7%92%D7%A8%D7%95%D7%AA-%D7%A6%D7%A2%D7%99%D7%A8%D7%95%D7%AA-%D7%A0%D7%AA%D7%99%D7%91%D7%99%D7%9D-%D7%94%D7%9E%D7%95%D7%91%D7%99%D7%9C%D7%99-%D7%9D-%D7%9C%D7%96%D7%A0%D7%95%D7%AA.pdf).

אציג את הדיון המתנהל בארץ בנוגע להיקף התופעה ולמדיה. לבסוף אבחן את ההמלצות להתמודדות עם התופעה וצמצומה בעזרת שילוב משאבים וכלים של הגורמים האמונים על שלומם ועל ביטחונם הפיזי והרגשי של בני נוער בישראל.

ב. זנות קטינים וקטינות

זנות היא תופעה הכוללת בתוכה רצף של מצבים,¹⁵ החל מ"זנות מזדמנת", המאפיינת את השלבים הראשונים של המעורבות בזנות בקרב נערות ונערים, ומאופיינת בקבלת אתנן, כלומר שווי ערך לכסף ולא כסף ממשי בהכרח. בהמשך הרצף, עם כניסה הולכת וגדלה אל תוך עולם הזנות, גם המאפיינים המסחריים הולכים ומתעצמים: פרסום שירותי הזנות באתרי היכרות, רשתות חברתיות ואתרי סקס, הרחבת שירותי המין והתשלום עליהם, הרחבת מספר הלקוחות מדי יום וכדומה. ככל שהמעורבות בעולם הזנות הולכת וגדלה, כך מצטמצם הקשר עם העולם שמחוץ לעולם הזנות.

ייחודה של זנות קטינים וקטינות חייבה את יצירתה של הגדרה פרטנית לתופעה זו, וטיפול משפטי וחברתי נפרד מזה של הזנות בקרב בגירות. ההגדרה המקובלת היום בעולם לזנות קטינים וקטינות נקבעה במסגרת כינוס הקונגרס העולמי בשטוקהולם, שבדיה, בשנת 1996.¹⁶ על פיה, לניצול מיני מסחרי של קטינים שלושה היבטים: הראשון, זנות קטינים, המוגדרת כמעשה של שיתוף או שידול של ילדים לצורך מעורבות בפעילות מינית ללא מעורבות רגשית ותמורת כסף או כל אתנן אחר, עם האדם עצמו או אדם אחר. פעולה זו חוזרת על עצמה עם יותר מלקוח אחד, וכן אינה מאורגנת באופן תמידי על ידי צד שלישי. ההיבט השני הוא סחר בקטינים בין מדינות ובתוך מדינות לצורכי מין. לבסוף, ההיבט השלישי הוא פורנוגרפיה של קטינים. דהיינו הפקה, הפצה ושימוש במוצרים פורנוגרפיים, אודיו-ויזואליים ואחרים שבהם נעשה שימוש בקטינים, בצילומים או בקול.¹⁷ הגדרה זו, על שלושת ראשיה, אומצה על ידי הוועדה הבין-משרדית לבחינת ניצול מיני מסחרי של קטינים בישראל.

הגדרת הקונגרס העולמי רחבה וייחודית לזנות. לפי האמור בה, זנות של קטינים וקטינות היא בבחינת ניצול מיני מסחרי, כלומר יש בה גורם מבוגר המנצל, ומנגד קטינים המנוצלים. על כן שימוש במונחים כדוגמת "עיסוק בזנות", אינו מתאים כלל לתיאור אוכלוסיית בני הנוער המעורבים בזנות. מונח זה משמר את הסטראוטיפ שזנות היא מקצוע, שיש בו יסוד של בחירה, מה שאיננו יכולים בוודאות להסיק על אוכלוסיות בגירות בזנות, וקל וחומר שאיננו יכולים להסיק על קטינים וקטינות בזנות.

ארגון ברנרדו'ס (Barnardo's) הבריטי, הפועל נגד ניצול מיני מסחרי של קטינות וקטינים, הציע שימוש בשפה חלופית: במקום "קטינים העוסקים בזנות", "סרסורים" ו"לקוחות", מציע הארגון לכנות

Melissa Farley et al., *Prostitution and Trafficking in Nine Countries: An Update on Violence and Posttraumatic Stress Disorder*, in PROSTITUTION, TRAFFICKING AND TRAUMATIC STRESS 33 (Melissa Farley ed., 2003)

Declaration and Agenda for Action 1st World Congress against Commercial Sexual Exploitation of Children (1996)

להיבט זה ניתן להוסיף את השתתפותם של קטינים במופעי חשפנות וכדומה. תופעה קרובה היא שיתופם של קטינים בפרסומות מסחריות בתפקידים בעלי אופי ארוטי או בעלי רמיזה מינית.

את שלושת הגורמים המעורבים בזנות "קטינים מנוצלים", "מבוגרים מנוצלים" ו"עברייני מין" בהתאמה. השינוי בשפה חושף את טיבן האמתי של מערכות יחסים אלו, ואת מידת הפגיעה בקטינות המנוצלות לזנות. במרחב שבין כל אלו, נמצאת המציאות החברתית, שמאפשרת לזנות להתקיים, בין שבאופן גלוי ותוך מתן לגיטימציה ובין שבעיוורון חברתי כלפי תופעה זו. עיקר ההתרחשות של זנות בני נוער היא בזירות סגורות,¹⁸ דוגמת זירת האינטרנט דרך אתרי היכרויות, צ'אטים ופורומים וכן בזירות סגורות אחרות כגון: דירות פרטיות, מכונים, סאונות, מסיבות ומועדוני בילוי. לפיכך, לשם איתור בני הנוער המעורבים בזנות, יש צורך בפעולות אקטיביות ויצירתיות הדורשות משאבים ומיומנות מקצועית. בהקשר זה יש לזכור כי בני הנוער המעורבים בזנות אינם מזהים את עצמם ככאלה שנמצאים בזנות, ויש להם עולם מושגים עצמאי אשר משקף את תפיסתם לגבי מצבם, כלומר חוויה של שליטה בסיטואציה, בחירה, ניצול שלהם את הלקוחות המשלמים ועוד.¹⁹ לעניות דעתי, הדבר החשוב הוא הבנתם של אנשי המקצוע את הרצף הרחב של מופעי הזנות בקרב בני הנוער, שכלול הכלים והיכולת לזהות ולהגדיר את תופעת הזנות בקרב בני הנוער מבלי לתייגם ובאופן שאינו שיפוטי כלפי המעורבות בזנות. זאת על מנת להצליח לייצר קשר ולתת מענה מותאם למצבם.²⁰

הזנות מהווה אסטרטגיית הישרדות עבור נערות ונערים במצבי חיים קשים ומורכבים. הספרות המקצועית,²¹ כמו גם הניסיון רב-השנים בעבודת השטח, מלמדים כי בני נוער משתמשים באחת או יותר משלוש אסטרטגיות הישרדות כשהם נמצאים ברחוב או במצבי חיים מסכנים אחרים: מעורבות בפעילות עבריינית, התמכרות לסמים ושימוש בגוף כדי לשרוד.²² מחקרים מראים כי ישנו קשר הדוק בין בריחה מהבית, חסרות בית, העדר עורך משפחתי, טיפול מוסדי, מודל הורי לקוי והזנחה, לבין זנות. על פי הערכה, בתוך כשישה שבועות מיום בריחתם של ילדים מן הבית, הם יגיעו לפשע, לסמים או לזנות כאסטרטגיית הישרדות.²³ עוד נמצא כי פרדה מגורם הורי, חשיפה לחיי הרחוב ולהזדמנויות למידת דרכי ההישרדות, משפיעים גם על למידה של עולם הזנות וההיכרות עמו. ככל שקיימת סובלנות כלפי זנות במעגל החברתי הקרוב, כך תינתן יותר לגיטימציה למעורבות של נערה או נער בזנות. הצעה כזו, באופן ישיר או מרומז, חד-פעמית או שחזרה על עצמה, גם אם לא הייתה לה היענות, מסמנת את

18 מבין זירות הזנות הלהט"בית הבולטות קיימות זירות פתוחות כגון אזור התחנה המרכזית בתל אביב, אזור חופי הים (דוגמת תל ברוך ואזור הצוק בתל-אביב), אזורי תעשייה (דוגמת אזור צומת הפלד בחולון) וגנים ציבוריים (דוגמת גן הזיכרון בחיפה); וכן זירות סגורות כגון סאונות, מועדונים, ברים וליינים לגייז וזירת האינטרנט כגון כרטיסי זנות ברשתות חברתיות, כרטיסים באתרי היכרויות של הקהילה, פורומים, זנות מצולמת וצ'טים.

19 רבינוביץ, לעיל ה"ש 1.

20 רעות לוגסי תפיסות של "עובדות נערה" בשרותי הרווחה ביחס לזנות ונערות בזנות (עבודת גמר לתואר "מוסמך בעבודה סוציאלית", אוניברסיטת תל אביב – בית ספר לעבודה סוציאלית, 2010).

21 Smyth & Erickson, לעיל ה"ש 9.

22 Suzanne E. Hatty, Nanette J. Davis & Stuart Burke, *No Exit: Violence, Gender and the Streets*, in A/C CONFERENCE PROCEEDINGS, 47 AUSTRALIAN INSTITUTE OF CRIMINOLOGY 47 (1996)

23 Scottish Executive, *Vulnerable Children: Young Runaways and Children Abused Through Prostitution: Working Group Consultation Paper* (2002) available at <http://www.gov.scot/Resource/Doc/46932/0025181.pdf>

ההכרה בכך שאפשרות זו קיימת ומעניקה לה לגיטימציה.²⁴ ככל שהגיל שבו מתרחשת החשיפה לרעיונות הללו צעיר יותר, גובר הסיכוי להפנמת הלמידה הנ"ל. כמו כן, דחייה, ניצול ופגיעות קשות, הזנחה רגשית מתמשכת, התעללות או הזנחה הורית חמורה בילדות, עלולים להוות קרקע פורייה למעורבות בזנות. גורם אחד הוא חוויה של דחייה קיומית, ראשונית ועמוקה החל משלב הילדות המוקדמת ולאורך החיים. הזנחה ודחייה מבני משפחה או קרובים אחרים, דמויות האמורות להיות מטפלות ודואגות, מייצרת חוויה שאיש אינו באמת רוצה בי, רואה אותי או דואג לי.²⁵ גורם נוסף הוא התעללות מתמשכת וקשה. התעללות זו יכולה להיות פיזית, מינית, רגשית, אחד מסוגי הניצול או כולם. ההבנה של הנער או הנערה כי הם חפץ מין, היכולת להתנתק (דיסוציאציה) שנרכשה בפגיעה המוקדמת אשר מאפשרת גם בבגרות להתנתק ברגעים המזוועים של הזנות – כל אלו מגדילים את הסיכוי להימצא במצבי סיכון חוזרים ונשנים.²⁶

קיים קושי ממשי להעריך את ממדי התופעה של זנות קטינים וקטינות. זאת מכמה סיבות: ראשית, כאמור לעיל, זנות קטינים וקטינות היא תופעה הסובלת מתת-דיווח; ושנית, יש להביא בחשבון כי בשל העובדה שהגיל הממוצע לתחילת המעורבות בזנות הוא 12 או 13,²⁷ הרי שמרבית בני הנוער בתקופת המעורבות הראשונה שלהם בזנות עדיין נמצאים במסגרות חינוכיות (מסוגים שונים) ונמצאים ברמת תפקוד סבירה אשר אינה מעוררת תשומת לב מיוחדת. בהינתן כך, ובהינתן שהגדרת זנות קטינים רחבה וכוללת מגוון גדול של פעילויות, ובידיעה כי מדובר בתופעה חבויה, יש להניח כי המספרים הידועים לגורמי החינוך, הטיפול והאכיפה השונים הם קצה קצהו של הקרחון, ובפועל מדובר במספרים גדולים בהרבה.

מושג כלשהו על ממדי התופעה ניתן לקבל מסקר שערך מכון ברוקדייל, במסגרת מחקר אשר התפרסם בשנת 2005 ועסק בנערות המטופלות ביחידות לנערה של השירות לנערות.²⁸ בסקר נדגמה אוכלוסיית הנערות המקבלות מענה במסגרת היחידות לנערה (על פי נתוני הסקר, כ-17,000 נערות). הסקר מצביע על כך ש-5% מהמטופלות היו מעורבות בזנות בזמן הסקר או בעבר, ונוסף להן, עוד כ-20% מקרב הנערות הממתינות לטיפול היו מעורבות בזנות. 12% מהנערות המטופלות קיימו פעילות מינית בתמורה לטובות הנאה (כלשון הסקר) ועוד 36% מהנערות הממתינות לטיפול, קיימו פעילות מינית בתמורה לטובות הנאה. עולה מנתוני הסקר כי ישנן כ-3000 נערות מטופלות בזנות (17% מתוך 17,000 מטופלות ביחידות לנערה), ולנתון זה יש להוסיף גם את אותן נערות אשר אינן מוכרות לשירות או שאינן ממתינות לטיפול.

24 דרך שכיחה להגיע לזנות היא בעזרת הצגתה על ידי חבר או מי שמציג עצמו ככך זוג, ספונסר, סנגור (ביטויים שכיחים על ידי בני נוער בזנות לאלו הצורכים מין מבני נוער) אשר בפועל משמש כגורם מדיח ומסרסר לזנות.

25 Linda Cusick, *Youth Prostitution: A Literature Review*, 11 CHILD ABUSE REV. 230 (2002).

26 ענת גור חווית העיסוק בזנות של נשים שעסקו בזנות רחוב בישראל (חיבור לקבלת תואר מוסמך, אוניברסיטת תל-אביב, 2004).

27 מדובר על הפעם הראשונה שבה התבצע אקט מיני תמורת כסף או אתנן (שווה ערך כסף) גם ללא חזרה מינית על האקט עם יותר מלקוח אחד.

28 פאולה כאהן-סטרבצינסקי, ליאת יורוביץ, וצ'סלב קונסטנטינוב ורווית אפרתי מאפיינים וצרכים של הנערות המטופלות בשירות לנערות וצעירות – משרד הרווחה (2005). http://brookdaleheb.jdc.org.il/_Uploads/PublicationsFiles/465rr-adolescentgirls-heb.pdf

זה, של רדיפה מאזורי המוצא שלהם ואי-קבלתם בתחומי אחריותה של מדינת ישראל מאיץ את הצורך לשרוד, ורבים מהם נקלעים בשל כך לזנות.

ככלל, זנות של נערות ונערים לרוב נעדרת מהשיח הציבורי והמקצועי על תופעת הזנות. היעדרות זו בולטת ביתר שאת בנוגע לשיח על נערות טרנסג'נדריות ונערים המעורבים בזנות, שהם קבוצת הסיכון למעורבות בזנות בקרב קהילות להט"ב. בשנת 2002 התפרסם מחקרן של רונית ליכטנטריט ונחמה דוידסון אודות נתיבים המובילים נערות טרנסג'נדריות ונערים לזנות בישראל,³¹ ומחקר נוסף על חוויות והיסטוריית חיים של גברים המעורבים בזנות בישראל.³² מחקרים אלו התמקדו בתיאור החוויות של הנערים והנערות עצמם, אולם שאלות על אודות היקף התופעה, כמו גם על אודות התמודדות המערכות עם התופעה כולה, נשארו תלויות ועומדות. ברמה הבין-לאומית, ישנה הערכה כי יותר ממיליון ילדים בעולם נכנסים לתעשיית הסחר מדי שנה.³³ באשר לחלוקה המגדרית, בהתאמה לספרות המקצועית הקיימת בעולם:³⁴ 75% ממי שנמצאות בזנות הן נערות, כ-20% נערים וכ-5% נערות וצעירות טרנסג'נדריות.

קטינות טרנסג'נדריות סובלות אף הן מנסיבות ייחודיות אשר עשויות לדחוף אותן לזנות. נערות אלו זקוקות למענים ייחודיים לאור תהליכים פיזיים ורגשיים מורכבים ביותר לשינוי המגדר. רבות מהן מעידות על קשר הדוק בין הכניסה למעגל הזנות לבין הצורך לממן באופן מהיר ופרטי את התהליך הנפשי והפיזי לשינוי המין והמגדר. בתקופת הביניים של התהליך החיצוני לשינוי המין, נערות וצעירות טרנסג'נדריות פגיעות וחשופות להתעללות, לאלימות ולהפליה ואינן יכולות להשתמש ברוב השירותים הממשלתיים או בשירותי סיוע אחרים בשל היותם ממוגדרים.³⁵ נוסף על כך, הן מתקשות לקבל סיוע רפואי בשל היעדר ידע של אנשי הרפואה; להתקבל למקומות עבודה; למצוא דיור ולקבל תמיכה, והן חוות ניתוק, דחייה ובידוד משפחתי וחברתי בשל תהליכי שינוי המגדר ועוד. למעשה, ככל שתקופת הביניים של התהליך הפיזי לשינוי המין תקצר ותיעשה בליווי ותמיכה נפשיים מתאימים ובסיוע כספי, נפשי ורפואי, יש להניח כי שיעור ההידרדרות של טרנסג'נדריות לזנות יקטן באופן משמעותי. לפיכך, ניתן לראות שלהקשר החברתי ולנסיבות החיים יש קשר הדוק למעורבות בזנות, ועל כן גם ההתמודדות עם התופעה צריך שתיעשה במישורים הללו.

לצד השינויים המתבקשים באופן הטיפול בבני הנוער בזנות והאכיפה של צרכני המין מקטינים, אי אפשר שלא להתייחס לגיטימציה החברתית שלה זוכה צריכת מין בקרב קהילות להט"ב או לכל הפחות להיעדר הגינוי החברתי של צריכת המין. כמו בקהילות קטנות אחרות, קשה לפרוץ את מגננוני ההדחקה החברתיים הפועלים בתוך קהילת הלהט"ב. נוסף על כך, בחוגים מסוימים בקרב הקהילה הגאה אף קיימת לגיטימציה של התופעה. הצדקתה נעשית על ידי שלל מיתוסים הקושרים בין זנות לבין בחירה לחופש. זאת אף שמדובר בקטינים ובקטינות בעלי רקע של התעללות ודחייה משפחתית,

31 ליכטנטריט ודוידסון-ערד טרנסקסואליות (מגברים לנשים), לעיל ה"ש 14.

32 ליכטנטריט ודוידסון-ערד גברים צעירים העוסקים בזנות, לעיל ה"ש 13.

33 R. BARRI FLOWERS, THE PROSTITUTION OF WOMEN AND GIRLS (1998).

34 Cusick, לעיל ה"ש 25.

35 רובם ככולם של שירותי הרווחה והבריאות הם שירותים ממוגדרים, כלומר מעניקים שירות על פי המין הביולוגי או המגדר המצוי, ולכן בני נוער ששואפים לשנות את מגדרם או שנמצאים בין המגדרים יתקשו לצרוך את השירות.

חברתית וקהילתית. דוגמה לכך ניתן למצוא במאמר שפרסם ד"ר גלעד פדבה על דיון קהילתי בנוגע לצריכת מין בקהילה.³⁶

ככל שהזנות היא חלק מן המרחבים הנורמטיביים שלנו, אנו למעשה מנרמלים אותה. הצצה חטופה באתר ההיכרויות המרכזי של הקהילה הגאה בישראל חושפת עולם שלם של זנות. בני הנוער בזנות משתמשים בפלטפורמה זו כדי לפרסם את שירותי המין לצד גברים מקהילת להט"ב שמחפשים מין זמין בתשלום. לולא ההסכמה ומתן הלגיטימציה שבשתיקה לכך שתופעה זו מתרחשת באתר מסחרי הגלוי לעין כול לצורכי היכרויות בקהילה, היינו מצליחים לצמצם את הביקוש לזנות ולסייע ליותר בני נוער לראות שיש אופציות טובות יותר מאשר הזנות לשרוד באמצעותן ולהתנסות במין ובקשרים מוגנים פיזית ונפשית.

ד. המצב המשפטי בנוגע לזנות

המצב המשפטי בנוגע לזנות משתנה ממדינה למדינה, ונע בקוטביות על הרצף מתופעה מסחרית, ממוסדת וממוסה לכל דבר, כדוגמת הולנד, ועד למדינות אשר רואות בצריכת מין פגם חברתי מוסרי ומבקשות באמצעות הטלת אשם פלילי על "צרכני המין" להוקיע את הזנות מקרבן גם באמצעות כלים משפטיים, כשבדיה.³⁷ על המתח הזה נכתבו ניירות עמדה ומאמרים רבים. בין הבולטים והמקיפים שנכתבו בישראל ניתן למנות את נייר העמדה שפרסמה פרופ' שולמית אלמוג,³⁸ ובו סקירה רחבה של כל ההיבטים המשפטיים של תופעת הזנות כגון היבטים עונשיים ונזיקיים והיבטים מתחום דיני העבודה; וכן את המאמר שפורסם כשנה לאחר מכן על ידי ד"ר נויה רימלט,³⁹ שבו נבחנו הטעמים השונים העומדים ביסוד הצעת החוק להפלת לקוחות הזנות בישראל, אשר הונחה לראשונה על שולחן הכנסת בשנת 2008 ומאז מוגשת מדי שנה בשנה.⁴⁰ פרט למתח בין הפללה למיסוד, קיים גם מתח בין מדינות אשר מודעות לתופעה לבין מדינות אשר "מכחישות" את קיומה והתייחסותן המשפטית אליה מעטה. בהיבט זה, הולנד ושבדיה מצויות דווקא באותו הצד של המתרחס. המשפט הישראלי מכיר בקיומה של זנות קטינים בישראל ואף יצר מנגנונים שאמורים למגר תופעה זו. ראשית, בחוק הישראלי יש איסור פלילי של צריכת זנות קטינים, אשר דין הפרתו הוא שלוש שנות מאסר,⁴¹ ובכך הוא מבדיל את התופעה מזונות בגירים, אשר צריכתה אינה עברה פלילית בחוק הישראלי

36 גלעד פדבה "ילד אשכנזי טוב שגדל בבית אמיד ברמת השרון: נערי ליווי, וידויים חושפניים והזניית הגוף הגברי" בשר ודמים: זנות, סחר נשים ופורנוגרפיה בישראל שער שלישי (אסתר הרצוג ואראלה שדמי, עורכות, 2013).

37 Max Waltman, *Prohibiting Sex Purchasing and Ending Trafficking: The Swedish Prostitution Law*, 33 MICH. J. INT'L L. 133 (2011).

38 שולמית אלמוג ואחרים "זנות – לקראת המשגה משפטית של קלון חברתי – נייר עמדה" (2009).

39 נויה רימלט "על זנות, מגדר ומשפט פלילי: הרהורים על הצעת החוק להפלת צרכני זנות" משפט וממשל יג 439 (2010).

40 הצעת חוק איסור צריכת זנות וטיפול בקהילה (תיקוני חקיקה), התשס"ח–2008, פ/3992/17.

41 ס' 203 לחוק העונשין, התשל"ז–1977, ס"ח 226.

כיום.⁴² יש לציין כי ההבחנה שעושה המשפט הישראלי בין זנות קטינים לזנות של בגירים היא חשובה, אך מאחר שאכיפת הדין דלה מאוד, כפי שאציג בהמשך, ההגנה המשפטית על אותם קטינים חסרת משמעות.

חיקוק נוסף, העוסק בחובת המדינה להבטחת אוכלוסיית הקטינים והקטינות מצוי בחוק הנוער (טיפול והשגחה).⁴³ חוק זה קובע שורת סמכויות למדינה ולשלוחיה, על מנת להבטיח את שלומם הפיזי והרגשי של קטינים וקטינות הנמצאים בסיכון בישראל.

למרות קיומם של חוקים אלו אשר אמורים לספק הגנה רחבה על קטינים שהם קרבנות זנות – הן מבחינת הפללת הלקוח והן מבחינת הטיפול הניתן להם על ידי המדינה, בני נוער אלה סובלים לרוב מהפליה ומהזנחה גם מצד רשויות המדינה. ראשית, העונש הניתן על צריכת שירותי מין מקטינים נמוך משמעותית מזה שניתן בגין ביצוע עברות מין בקטינים, אשר נע בין חמש לעשרים שנות מאסר.⁴⁴ כך, הן העונש המקסימלי והן תקופת ההתיישנות בגין ביצוע עברות אלו שונה, ונוטה לרעת קרבנות הזנות. כלומר החוק מבחין בין עברות מין לצריכת זנות, באופן המורה על תפיסה נורמטיבית שלפיה צריכת מין מקטינות וקטינים חמורה פחות מעברת מין. שנית, הדין הישראלי מתייחס אמנם לצריכת מין מקטינים וקטינות אחרת מאשר לצריכת מין מנשים וגברים מעל גיל 18, בקבעו כי צריכת מין מקטינים ומקטינות היא עברה שדינה שלוש שנות מאסר, אולם בהיעדר אכיפה בצד עבירה, הדין מאבד ממשמעותו. כאמור, מפעילות של העשור האחרון במאבק בזנות ניתן ללמוד על נתוני אכיפה זניחים ומדאיגים, כמו גם על שירותי סיוע וטיפול לוקים בחסר.⁴⁵ שאינם תואמים את האמור בחוק הנוער (טיפול והשגחה).⁴⁶

ה. התמודדות עם התופעה – מטיפולי לפוליטי

בחדש פברואר 2014, פרסמה הוועדה הבין-משרדית מטעם יחידת תיאום המאבק בסחר בבני אדם של משרד המשפטים (להלן: "הוועדה"), מסמך המלצות מקיף ומרשים בנוגע להתמודדות עם תופעת הזנות של בני נוער בישראל.⁴⁷ המלצות הוועדה נגעו בכמה תחומים.

ראשית, הומלץ על ביצוע סקר לאומי מקיף, במימון ממשלתי, לשם אומדן התופעה בישראל ובהמשך לכך, בחינת מסגרות הטיפול הקיימות לנוער ואופן הטיפול בנוער המעורב בעולם הזנות.

42 הדין הישראלי קובע כי זנות וצריכת זנות מאדם בגיר (מעל גיל 18) אינן עברות, אולם נקבעו שורת פעולות נלוות לזנות אשר מהוות עברה פלילית, כגון: אחזקת מקום למטרות זנות, פרסום הזנות, שידול לזנות, סרסרות ועוד. ראו סימן י' לחוק העונשין.

43 חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960, ס"ח 52.

44 סימן ה' לחוק העונשין.

45 רבינוביץ, לעיל ה"ש 1, בעמ' 2.

46 לעניין זה ראו גם את מסקנות דו"ח מבקר המדינה שהתפרסם בשנת 2014 ובחן את אופן טיפולן של כ-11 רשויות בתופעת הזנות בקרב בני נוער: מבקר המדינה דו"ח על הביקורת בשלטון המקומי לשנת 2014 – טיפול הרשויות בתופעה של ניצול קטינים לזנות (2014) www.mevaker.gov.il/he/Reports/Report_269/549e6b51-2edb-4850-9cec-c82f6a3bff5c/102-new.pdf?AspxAutoDetectCookieSupport=1.

47 טיוטה של מסמך ההמלצות טרם פורסמה בציבור.

הוצע כי תגובש מדיניות איתור משותפת לכלל הגורמים המעורבים בעבודה עם בני נוער, ובמסגרת כך, יורחבו הערים שבהן מתבצע איתור ממוקד של נוער בזנות.

שנית, הוועדה המליצה על הכבדת הענישה נגד עבריינים הצורכים מין מקטינים ועל הצבת חוקרים ייעודיים לתופעת הזנות בתחנות המשטרה. בנוסף, הומלץ על הקמת מענה כוללני ייעודי ומותאם עבור בני נוער שנקלעו לזנות,⁴⁸ לצד הרחבת מערך הפעילות שתפקידו לתמוך במאמצי המניעה, ולסייע באיתור ובטיפול באמצעות מתן הכשרות לאנשי מקצוע הבאים במגע עם בני נוער, הסברה בקרב הציבור הרחב והעלאת מודעות לתופעה.

המלצות הוועדה כללו התייחסות מיוחדת לטיפול ואכיפה. כך, הומלץ על הרחבת המענה הטיפולי המיועד לבני נוער להט"בים בזנות או בחשש גבוה להיות בזנות גם לערים נוספות למעט חיפה, תל-אביב ואילת. הוועדה הכירה בצורך הדחוף בפרויקטים באזורים שבהם קיימת תופעת זנות בקרב נוער להט"בי בהיקפים נרחבים יחסית. כמו כן, הוועדה אזכרה את הצורך בתכניות מניעה בבתי ספר ובפנימיות לאיתור סימנים ראשוניים של חשש למעורבות בזנות ומעורבות בזנות של ממש של נוער להט"בי, ובכלל זה הכשרה מעמיקה לאנשי המקצוע בכלל מסגרות הנוער, החינוך והרווחה. לצד תכניות אלו דנה הוועדה בצורך בפיתוח תכניות הסברה וחינוך לשם מניעת צריכת מין בקהילות להט"ב; בצורך בהכשרת אנשי טיפול מהמגזר הערבי ומהמגזר החרדי בנושאים שקשורים לנוער להט"ב; וכן בהנגשת ידע על אודות תופעת הזנות ובמתן כלים לטיפול במעורבים בה. הוועדה גם נגעה בצורך לקצר את תקופת הליך שינוי המין והגברת התמיכה הנפשית והכספית הניתנת לנערות טרנסג'נדריות במהלך תקופה זו. על פי הנוהל הקיים לשינוי מין, ניתוחים לשינוי מין מאושרים וממומנים על ידי משרד הבריאות רק החל מגיל 19²¹ ובאישור ועדה מיוחדת, אלא שתהליך ההתבגרות המינית והמגדרית מתחיל הרבה קודם לכן. הדבר יוצר כאמור תקופת ביניים קשה במיוחד לנערות טרנסג'נדריות אשר נכנסות למעגל הזנות בפרק זמן זה, כדי לממן באופן פרטי את התהליך הנפשי והפיזי לשינוי המין. לפיכך סברה הוועדה כי ניתן לנסות ולהילחם בתופעת הזנות בקרב טרנסג'נדריות על ידי צמצום נוסף של תקופת הביניים האמורה ועל ידי ליווי, תמיכה וסיוע נפשי, פיזי וכלכלי מתאימים.

המלצות אלו הוצגו גם בדיון בנושא זנות בקהילת הלהט"ב שנערך בוועדת המשנה למאבק בסחר בנשים ובזנות בכנסת ביום 15.1.2014.⁵⁰ למרות ההכרה הפורמלית בחשיבות הנושא, מעט מאוד מן ההמלצות זכו ליישום עד כה. אי-יישומן של המלצות אלו פוגע פגיעה אנושה בזכותם של קטינים וקטינות בזנות לביטחון פיזי ונפשי, לכבוד, לטיפול, לחרות ועוד, מה גם שחלק מההמלצות הללו אינן דורשות מציאת מקורות מימון ותקציב מיוחד.

48 בימים אלו שוקדת עמותת עלם על הרחבת תכנית "ערים בלילה" בתל אביב אשר הוקמה בשנת 2001 בהמלצת משרד המשפטים לכדי מענה כוללני הפועל 24/7 למען נוער בזנות במימון משרד הרווחה והשירותים החברתיים ובשותפות עם עיריית תל-אביב. נוסף על כך מפעילה עמותת עלם תכניות ייעודיות לנוער בזנות במימון חלקי של משרד הרווחה והרשויות המקומיות בערים: אילת, פ"ת, חיפה וחבל מודיעין.

49 לאחרונה שונה הנוהל לשינוי מין, והגיל שבו ניתן לגשת לוועדה כיום עומד על 18 ולא 21 כפי שהיה אז.

50 פרוטוקול ישיבה מס' 14 של ועדת המשנה למאבק בסחר בנשים ובזנות, הכנסת ה-19 (15.1.2014).

בחודש יוני 2015 התכנסה הוועדה לזכויות הילד באו"ם לרון ביישום מדינת ישראל בפרוטוקול האופציונאלי לאמנה לזכויות הילד בדבר מכירה, זנות ופורנוגרפיה של ילדים. הוועדה ברכה את מדינת ישראל על שלושה מאמצים עיקריים: הקמת צוות בין משרדי על ידי משרד המשפטים, הקמת יחידת הסייבר על ידי המשרד לביטחון פנים ופיתוח תכניות לזיהוי מקדים וסיוע נרחב על ידי משרד הרווחה. יחד עם זאת, הוועדה קבעה כי עדיין קיים צורך בוער בהקמת מערכת כוללת לתיאום ואיסוף נתונים שיטתי בין הרשויות, הבטחת כוח אדם, טכנולוגיה, כספים לטיפול, אכיפה ולגוף מתאם. כמו כן, קבעה כי יש להגביר מאמצים בנוגע להפצה, העלאת מודעות, הדרכה והכשרת אנשי מקצוע ולפעול ביתר שאת לקבלת סיוע מתאים, שיקום פיזי, פסיכולוגי, דיור ושילוב מלא בחברה של בני נוער המנוצלים בזנות. נוסף על כך חזרה הוועדה על ההמלצה להעלאת הענישה על קבלת שירותי מין מקטין באופן כזה שישקף את חומרת העבירה ולא כפי שהוא קבוע כיום, שלוש שנות מאסר בלבד.⁵¹

1. תם אך לא נשלם – סיכום

ניצול מיני מסחרי של קטינים וקטינות קיים בכל שכבות האוכלוסייה ובכל רחבי הארץ, אולם תופעה זו לוקה בדיווח חסר ובאכיפה ובטיפול ירודים. בשיח המקצועי סביב תופעת הזנות ככלל, אנו עדות לדרישה של מערכות הטיפול והאכיפה למפות ולכמת את התופעה לכדי נתונים מספריים. שאלת ההיקף אינה שאלת תם, היא שאלה שמגדירה את היקף המשאבים שיש להקצות על מנת לטפל באופן יעיל בתופעה. עם זאת שאלה זו חושפת יותר מכול את הקושי האדיר של המערכות האמונות על הטיפול בתופעה לזהות אותה ולטפל בה כראוי. הסיבה הראשונה היא הרצון של העוסקים בזנות להסתיר את מעורבותם בה.

"מס הקלון החברתי"⁵² הוא המחיר החברתי והתדמיתי שמשלמים קטינים וקטינות בזנות, על עצם מעורבותם בזנות על כל המשתמע מכך. זהו אותו מס שאין חומק ממנו וקטינה או קטין בזנות מאבדים את זהותם האישית בתוך זהות ה"זונה". מס זה, שמחירו הוא הבושה, פוגע בכבודם של קטינים אלה. הסיבה השנייה שקטינים וקטינות המעורבים בזנות אינם מזהים את עצמם ככאלה היא בשל גילם הרך וניסיונם מועט השנים בזנות. סביר להניח כי הפרדוקס בין הזהות האישית לזהות ה"זונה" אצלם הוא גדול. לכן דווקא השיטה המתייגת אוכלוסיות בסיכון על פי אסטרטגיית ההישרדות שלהם (זנות, עבריינות, התמכרות), עשויה להזיק ולקבע מוקדם מן הצפוי את הזנות כזהות דומיננטית במקום לחזק זהויות אחרות.

בבסיס הדיון על קטינים וקטינות בזנות, חשוב לזכור כי זכותם של בני נוער אלו לכבוד אינה תלויה בדבר. גם חוקים אשר שותקים נוכח תופעות מסוימות, יש בהם משום אמירה. כשהדין הישראלי שותק אל מול צריכת מין מנשים בגירות, הוא לא נשאר ניטרלי אלא נוקט עמדה שלפיה צריכת מין היא לגיטימית. אולם המצב הוא חמור יותר כאשר הדין נוקט עמדה, אך הרשויות האמונות על אכיפתו אינן מבצעות את מלאכתן באופן שמניח את הדעת. כך, למעשה, עובר מסר ברור לכל אותם קטינים וקטינות

Committee on the Rights of the Child, Israel Concluding Observations, U.N. Doc. CRC/C/OPSC/ISR/CO/1 (June 8, 2015) 51

שולמית אלמוג נשים מופקרות פרק 6 (2008). 52

שמתבצעות בהן עברות מדי לילה ויום, כי הם למעשה הופקרו על ידי המערכות האמונות על שלומם וביטחונם הפיזי והנפשי כאחד. הדבר מתחדד כאשר גם במגע עם מוסדות אשר הוקמו כדי לסייע להם הם נתקלים בחסמים אשר מונעים מהם לצרוך את השירותים הקיימים. ההבנה כי יש להקים מענה המותאם למצבם של קטינים אלה היא הבנה מאוחרת אך חשובה, אשר בהיעדרה, רבות ורבים נאלצים לשלם מחיר כבד.

על מנת להסיר את הבושה, האשמה והאחריות מכתפיהן של הנערות והנערים בזנות, יש להעביר את האחריות אל הנושאים באשמה – צרכני המין והסרסורים – על ידי אכיפה מוגברת והחמרת הענישה. כמו כן, יש לפרק את מנגנון ההדחקה החברתי על מנת לחולל שינוי תודעתי בציבור הסובלני כלפי התופעה. על הציבור והגורמים האחראים לטיפול בתופעה להכיר בממדי התופעה, בנזקה ובהשלכותיה. כדי לאמוד את התופעה נאמנה יש להקצות משאבים מחקר מקיף.⁵³ בכל הנוגע לחקיקה, לאכיפה ולענישה, צוות הוועדה מטעם משרד המשפטים לבחינת ניצול מיני מסחרי של קטינים בישראל המליץ על שינויים כגון החמרת הענישה הקיימת, תוספת ענישה כלכלית והרחבת ההגדרה של הדחה לזנות ושידול לזנות. התיקונים המתבקשים בחוק חשובים על מנת להעביר מסר חברתי ברור בנוגע לחומרת התופעה, וכדי לתרום להגברת האכיפה עצמה, שכן זו מושפעת לא אחת מחומרת העברה והעונש שבצדה. הגברת האכיפה כלפי עברייני מין הצורכים זנות מקטינים ומקטינות, תיאום בין הגופים המטפלים בבני הנוער לבין המשטרה כרשות אכיפה וכן הגברת מערך האיתור בכל זירות הזנות הקיימות כולל זירת האינטרנט וזירות סגורות כמו מקומות בילוי, כל אלו הם צו השעה.⁵⁴

53 יש לציין כי בשנת 2011 גובש צוות היגוי לטובת עריכת סקר לאומי שמטרתו לאמוד את היקף תופעת הזנות בישראל בשיתוף עם נשות שטח המסייעות לאוכלוסיות על הרצף הזנות. עד לכתיבת שורות אלו תוצאות המחקר טרם התפרסמו.

54 בין ההמלצות למשרד לביטחון פנים, הומלץ להציב איש קשר במשטרה בכל אזור שמולו ניתן יהיה לדווח ולעבוד באופן ישיר ונגיש הן כדי להעביר מידע חסוי (מודיעיני) והן כדי לאפשר הגשת תלונה מבלי להתמודד עם הבירוקרטיה הכרוכה בכך מול גורמי המשטרה הרגילים. כמו כן, הומלץ להכשיר שוטרים בכל מחוז או מרחב מתוך ההבנה שגם שוטרים הם קהל יעד הסובל מחוסר התמקצעות בנושא. דוגמה לכך נמצאה ברישום עברות הזנות במסופי המשטרה תחת שם כללי של "עברות מין", אשר בגינו לא ניתן עד היום להסיק מנתוני המשטרה מידע מהימן לגבי מספר עברות הזנות שבוצעו כלפי קטינים וקטינות. נוסף על זאת, הומלץ להכניס את נושא הטיפול בנוער בזנות באופן מובחן לתוך התע"ס (תקנון העבודה הסוציאלית) המתייחסות למדיניות הטיפול בנוער בסיכון. כמו כן, הומלץ להרחיב את התכניות הקיימות ולדאוג להקמת שירותי טיפול קצרי טווח וארוכי טווח נוספים שיכללו תכניות חירום להפחתת נזקי הזנות כולל לינת חירום ותכניות טיפוליות שיקומיות. עוד צוין כי על תכניות אלה להיות מותאמות לצורכיהם הייחודיים של נוער בזנות ולכלול התייחסות למגוון היבטים: בריאות, דיור, תעסוקה והשכלה, כמו גם לתת מענה לקשיים רגשיים וחברתיים. נתונים אלו נלקחו מטיטה של דו"ח ההמלצות אשר טרם פורסמה.